

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . 2.50 зр. (5 кор.)
на місяць . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . 8 рублів
або 16 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не воведем милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дні крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудни.
Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Колернина (Ліндога ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані відли від порта. — Оголошеня звычайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надсланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Політична студія

про Австро-Угорщину.

Під таким заголовком ушасливив нас др. Генрик гр. Куденгове брошюркою, що хоче розв'язати узол внутрішньої політичної путанини в Австро-Угорщині. Гр. Куденгове бувалий чоловік, неначе той сват з Квітчиного «Сватаня на Гончарівці». Служив довгі літа в дипломатії, тож бував, як сам каже, не лише в Туреччині, Німеччині та Франції, але в чотирох частях світа. Досвід має гр. Куденгове багато і умів багато помічати на далекій чужині. Знає він іменно систему управи Англії в Індиях і одушевляє ся нею, забувши про торічний голод в сій англійській кольонії. Знає гр. Куденгове 28 діалектів і 10 віроісповдань індійських, студіював, видко, історію і статистику всяких народів, інтересував ся навіть історією Славян спеціально і тямить де-що з історії Руси-України. Тількиж за сими широкими студіями і за своїм бувальством поза границями Австро-Угорщини, не мав гр. Куденгове часу і нагоди придивити ся ближше і основнійше змаганям австрійських народів, тож і середство, яке він придумав для санації Австрії als ein probates Mittel, трохи чудне.

Гр. Куденгове думає, що якби австрійським урядникам велено ехoffer навчитись великорускої мови, то в Австрії запанував би святий спокій і за одним помахом щез би панславизм, котрого гр. Куденгове дуже боїть ся. Гр. Куденгове добачає вправді потребу, щоби австрійські і угорські урядники знали мову сих славянських племін, що сидять в обох половинах держави. Але після его суду ті мови не лише тяжкі до науки (іменно чеська (для Німців), але і не суть сві-

товими з виїмкою рускої, котру він уважає діалектом великоруского язика. Урядники не мали би з виученя сих дрібних мов великого хісна, коли противно знанє велико-рускої мови розкрило би перед ними поле аж до Владивостока, де він сам бував і де єму добре і весело жило ся. Учуть ся сеї мови військові круги в Німеччині, учились і наші офіцери сеї мови перед евентуальною війною Австрії з Росією в 1887 році, завів науку великорускої мови і гр. Голуховский в дшльоматичній академії, то чоґож — питає гр. Куденгове — не мали би єї вивчити ся і урядники-Німці в Австрії?

Панслависти московські «остовпіли» би відтак на вид сего процедуру в Австрії, а гр. Ігнатієв скапітулював би відразу з ширенем свого панславизму в Австрії і на Балканах. В его руках, а радше в руках Побідоносцева, лишилось би яко агітаційне средство до ширеня панславизму лише одно православіє, а на православіє не зловили би російські панслависти нікого.

Але гр. Куденгове в дальшій часті своєї політичної студії усумніває ся відтак сам о успіху свого санаційного средства для Австрії, а усумнівшись, каже з всею повагою, що крім знаня велико-рускої мови треба ще і змінити систему внутрішньої політики в Австрії і Угорщині, наколи обі держави хотять успішно протиділати грізному панславизмови. Оба правительства, каже гр. Куденгове з всею щирістю, мусять подати своїм Славянам повну національну свободу. Лише при повній національній свободі відвернуть ся австро-угорські Славяни від Росії і приляжуть щиро і вірно до Австрії і династії. Тоді і щезне гроза панславистичної мари і Славяни стануть проти заборчих змагань Росії в обороні Австрії, яко держави, що щиро плекає їх національність. Тоді зискає навіть Австро-Угор-

щина на експанзивній силі, бо Росія не дає своїм народам тих національних і релігійних свобод, які би посідали славянські народи в Австро-Угорщині. Ось, каже гр. Куденгове, подивіть ся на Поляків, чим они стали для Австрії з хвилею, коли австрійське правительство наділило їх повною національною свободою!

Гр. Куденгове знає досить докладно і відносини Українців до Росії. Він розрізняє славянську Русь від чудської, знає і Шевченка і царські укази, котрими спиноно національний розвій України-Руси, знає утопії Яксакова і Побідоносцева, знає тенденції благотворительних комітетів і на тім поли симпатизує навіть з Русинами.

Шкода проте, що гр. Куденгове докладнійше не приглянув ся внутрішнім відносинам Австрії і змаганям австрійських Славян. Бо тоді був би прийшов до пересвідчення, що знанє великоруского язика стоїть в суперечности з національними змаганями поодиноких славянських народів в Австрії і не розв'яже гордійського узла, який намотала дотеперішня централістична система австрійська. Німець-урядник, хоч би знав найдокладнійше російський язик, не сповнив би ще своєї урядничої задачі ні на поли адміністраційнім, ні судейським в Чехії, Галичині, або Країні, бо ані Чех, ані Русин, ані Поляк, ані Словінець не зрозуміє его. З Пушкіном, Толстоем і Достоевським не дасть собі ради австрійський урядник в славянських краях Австро-Угорщини.

В другій часті своєї студії виступає гр. Куденгове з острою критикою проти Льюгерівського антисемітизму. Ся частина брошюри не обходить нас.

Фальшиві поголоски.

Гонячі за сензациєю дневники розсвіають найнеімовірнійші вісти на те, аби на дру-

14

І. ГУЦКОВ.

УРИЄЛЬ АКОСТА.

трагедія в 5. актах.

Переклав з німецького Лев Лопатинський.

(Далі).

ТРЕТЯ ДІЯ.

Комната Вандерстрата, пристроєна образами і статуями; стіл закритий книжками.

Первий вихід.

МАНАСЕ

сидить і рагує.

Від вітру й хвиль зависить мое щастє,
На них мої хиткі числа оперті!
Бо рубрики мої не суть стернами
І найкраспі числа затопить буря.
Аж в пристани числити можеш певно.

(Проходить ся, бере иньшу книжку в руки).

Раднійш читаю сей малий цївник,
Де всякі твори штуки, водотриски,
Урядженя будівель величаних
Зіставлені в порядку — вибирай
Лиш та купуй по поданій цїві, —
Ой, лиш цїна для біржи за висока...

Як можна варікати, що штукар

Цїну дав за високу на малюнок.

Чи можна образ по цїві купити?

Ми платимо на образі не фарбу,

Не полотно відай, ні тую працю,

Що він заняв, ні навіть генія,

Що се зробив — бо геній дав-би радше

Свій твір в дарунку, навіть без відяки, —

А платимо посіданє малюнку,

Сю тиху, милу, радість з власности.

І люди ще говорять про числа!

(вертає до великої книги).

Однак, й мене вони тепер трівають,

Журбо моя тяжка! Колиб я знав...

Другий вихід.

ЮДИТА, МАНАСЕ, пізнійше СИМЕОН.

ЮДИТА.

Шукаю, батьку вас, — найти не могу.

Потонули цїлком в своїх рахунках.

На вид сумні...

МАНАСЕ.

На вид, чиж не на ділі?

ЮДИТА.

Ви жалуете певно сего, що

Мені свідчить о днях борби тяжкої.

МАНАСЕ.

Ладнати горе, знаєш се сама,

Є нашим людським щастєм.

ЮДИТА.

Виклятого,

Що відцурались всі, що навіть дому

Своєї матери відвідати

Не смів, стережете в своїй палаті

Від фанатизму темної товпи,

І сином кликати его згодились.

Ви зимним торговельником на вид,

Панцир чисел вкриває вашу грудь,

Однак під ним товчесь горяче серце.

МАНАСЕ.

Ти перецінюєш мене, дитино.

Хоть для Акости, та не задля него

Я зважив ся на все. Бо признаюсь,

Що дух, який не може валомитись

До загалу, для мене є чужий.

Та він для тебе дорогий, его

Ти вибрала, порвавши всякі вязи —

Не хочу тої сцени згадувати

Наново...

ЮДИТА.

Я всю щє цїла живу!

гий день — їх здементувати. Теперішня війна в Трансвалю та в Китаю дає як найширше поле до таких днівничарських качок. Числячи на симпатії Європи для Боєрів, пушено вість там-того тижня, що генерал Булер з цілим штабом дістався до боєрської неволі. На другий день як-раз надійшла телеграма від лорда Робертса, що Булер прибув до Преторії. Брехня впала сама собою.

Так само з Китаю потреба брати дуже осторожно всякі вісті. З усіх боків «потверджали вість» про заняття англійського посольства в Пекіні. Описували навіть страшні сцени послідних хвиль 18 дневноі оборони. Всіх Европеїців в Пекіні вже поховано і всякий кинув на їх могилу грудку, на яку ого стало: один казав, «треба їх піметити», другий каже, «добре їм так, най не пхають ся» третій почтив їх як піонірів-мучеників цивілізації, четвертий, як захланних визискувачів-торговельників. А по сих газетярських похоронах не знати властиво: чи справді померли Европеїці в Пекіні, чи живуть ще?

Бо от, надходять вісті, які стоять в суперечности з алярмючими поголосками про збурення англійського посольства. Кур'єр китайського, митового уряду, який прибув з Пекіну до Шангаю дня 7. с. м. приніс вістку, що ще дня 3. с. м. два европейські посольства були ненарушені. Сей післанець розповідав, що в своїй обороні Европеїці убили коло 2000 китайського війська, а між ними упало багато провідників Боксерів, які особисто відвагою хотіли загірті товпи зревольтованого народу.

В нинішніх телеграмах доносимо про чутку, немов кн. Чінг викликав контр-революцію против боксерського руху та кн. Туана і спішити до Пекіну освободити Европеїців. Адмірал Бріс телеграфує з Таку до Лондону на дни 7. с. м. немов про знану вже річ: Є повна надія, що кн. Чінг зі своєю армією буде в силі охоронити Европеїців та посольства против Боксерів і Туанови.

Також вість про витяте російського відділу чи 4 тисячий людей, що мали іти на поміч до Тієнсіну показує ся неправдивою. Російські телеграми не згадували ніколи про такий відділ. Повстав він, видно, в буйній фантазії якогось репортера з Китаю, а на ділі і не існував ніколи.

З країни нужди та здирства.

З Косівського.

Спражки Шерфів.

Підприємцям, т. зв. завідцям, шиють Шерфи відразу торби. На своїх підприємців мають Шерфи всякі способи, а гудул, звичайно легкодух,

МАНАСЕ.

Сли Уриель відкличе, що писав, —
Хоть він убогий, я віддам за него
Мою дитину, що его кохає.
Чому слабій я, знаєш...

ЮДИТА.

Задля мене:
Для серця батьківського; задля себе:
Для свого людяного ідеалу.

СИМЕОН

(вгодить).

Де Сільва присилають заповісти,
Що незабаром надійдуть сюди.

ЮДИТА.

Де Сільва?

МАНАСЕ.

Де є Уриель?

ЮДИТА.

Скривавсь,

Як ви веліли, у кімнатах.

МАНАСЕ.

Перед

Де Сільвою? Таж він ему сприяє,
І хоть старий, шанує молодечу
Відвагу та завзяте. — Він стараєсь
Незгоду з синагогою затерти
І пімсту Йохая обезсилити.
Заклич-но Уриеля.

(Далі буде).

вірять таким Шерфам, хоть би і кілька разів спарав ся на них. Докінчивши роботу в лісі, гудул-підприємець ходить кланяти ся по кількнацять разів до Шерфів, щоби перебрали дерево у него, але жидам не спішно, вони ждуть, коли такий гудул піде «ід домівці» (до свого гнізда-хатини), а тоді вони покванно переберуть дерево без него і гудул най Богу дякує, коли до свого «мозіля» ще не доплатить. Колиж гудулови вдасть ся самому передати дерево жидам, то мають вони способи і на се «щоби гої не забагатів», бо або достосують до свого рахунку рахунок гудула, коли він має писаний рахунок («таке застосованє» переводить ся тепер в кутєкїм судї, де Шерфи «зарахували» гудула підприємця о 317 зр.) і гудул за тяжку роботу зістанєсь Шерфам ще довжен, — або ті жиди видурять від гудула, котрі не мають писаних рахунків т. зв. раваші.

Раваші суть то два цілком однакові кусники ліній, з котрих один зістає у робітника, а другий у т. зв. завідці-підприємця. На тих лініях робить завідця знаки, кілько робітник має днів зароблених, або кілько штук дерева і якого вивіз з ліса. Се «письмо гудульське» не заводить хоть і не знати при яким великим рахунку. Контроля ту лучша, як була в касї ошадности львівської і др., бо, коли «руб до руба» не пристане, то пофальшований. По укінченю роботи робітники обраховують ся з завідцями і по обрахунку віддають їм свої «раваші».

З тими «равашами» знову ідуть завідці до обрахунку з Шерфами. Можна собі уявити, який то рахунок, коли такий гудул принесе повний або і кілька міхів ліній «нарублених!» Тепер приходить «праск» штудерній роботї Шерфів, або їх «бухгалтерів». Такий «бухгалтер» Шерфів, штудер не аби який, пише, коли побачив гудула підприємцю з «равашами» до обрахунку, *дуже важну цидулу або до Дувіда, або до Лука, або до Шльоми, або до Йойни Шерфа і пислає ту цидулу тим підприємцем, котрий прийшов до обрахунку з равашами, і зажим той вернєсь, раваші, котрі лишиє в «канцелярії» Шерфів, або згоріли вже в печі, або догоряють. Ту процедуру робять нераз і самі Шерфи.* Коли гудул-підприємець рве на собі волосє, Шерфи потішають его, що най не боїть ся, «бо то все по правді п. бухгалтер в книжку записали. Такими штудерними фіґлями зарабляють Шерфи грубі тисячі, о котрі знову гудули бідніють! Подасть ся гудул до суду, то або судия его не розуміє, як в справі Федора Луканя, або рахунок так «достосований», що судия змаршкає на гудула як пр. в справі Юрія Ткачука contra Шерф. Тепер уже, від коли Саламон Шерф виграв справу, піднесєну в інтерпеляції з 2. марця с. р. яко до неба вошіючу кривду Павла Павучека», а чим він дуже хвалить ся, покривджені гудули не стануть доходити своїх кривд, бо... Бог високо, а цісар далеко... а ту, от... «аби і не снілось до права доброму чоловікови з Шерфами заходити».

З політичного поля.

Після вістий з Відня не оглядає ся др. Кербер багато на резолюції, ухвалювані радикальнїшими зборами по всїй Австрії, а конферує безнастанно з визначнїшими послами. З другої сторони конферує др. Резек з ческими заступниками. Др. Кербер — виходить з того — вірить в компроміси і не зійшов доси з неутрального свого становища. Ческі днівники надїють ся навіть, що переговори чєско-німецкі будуть навязані опять в часї соймових засідань в осєни в Празї.

Консервативний «Grazer Volksblatt» кличе заєдно антисемітів до сполуки з кат. людовцями, кажучи, що програми сих обох сторонництв схожі з собою, та що оба ті сторонництва суть «bis auf die Knochen schwarzhele». На сей поклик відіповів онодї Люєгер, що програма антисемітів або т. зв. «християнських соціялів» ріжнить ся від програми католицких людовців сим, що перші приймають до себе і протестантів і старокатоликів для спільної борби против жидів і випровадження християнського населєня з «семітської неволі», коли противно католицкі людовці станули виключно на становиску католицким а не загально-християнским. Судячи по заяві Люєгера, годї надїятись, щоби Катрайн і

Ебенгох, покинувши правіцю, найшли собі так скоро других союзників.

Який хаос заволодів в таборі німецкої лівиці, можна догадати ся з резолюцій, які ухвалюють ся майже що дня на зборах Gemeinbürgerschaft-лерів. Грабмайр бажав би собі всяких октройовань, Ебенгох рівнож, Леміш, Велєнгоф і Штайнвендер грозять обструкцією проти §. 14-го, деякі радї би притягнути до себе Поляків та Катрайна, другі кажуть: «Німецкі націоналістичні піи jeder Entschiedenheit ab всяке зближенє до Поляків і кат. людовців», а на днях заявив старій тетричний Менгер на зборах виборців в Берні, що він радить розвизувати парламент in infinitum, доки аж не збере ся парламент, охочий до роботи. Антисеміти з своєї сторони піддержують федерацію коронних країв, Шенерер бажає Sonderstellung Галичини, Буковини і Дальмації, а Праде (хоч націоналі) змагає до сполуки демократичних Німців з демократичними Чехами без шляхти і клерикалів. Що голова, то новий політичний розум.

Про становище Росії в справі китайській пише «Новое Время» таке: Німці кричать: До Китаю, до Китаю! Пімста usque ad finem, доки німецкій прапор не повіє з мурів Пекіна! Чи доконає сего діла ся дивізія інфантерії, яку вислав цісар Вільгельм 9. липня? Пімста! — се недобрый поклик. Чи хоче Німецчина пополохати Китайців розрушенєм цісарських гробів в Пекіні, як се зробила Англія? До такого діла Росія не приложить рук, хоч би хто і сказав, що ми варвари. На кім нам мстити ся? Чи на китайским правительстві, котре нині не існує? Чи на сих фанатиках, яких витворили самі Европеїці? Таж европейські визискувачі викликали фанатизм Боксерів. Чи маємо мстити ся на зворохобленій китайській армії? Ні. Най самі Китайці зроблять в себе лад, а тоді будемо жадати від них покараня виновників і грабежників. — Мимо сего однакож Росія вислала свої війська до Таку, Тієнсіну і під Пекін і справляє китайські поля славянською кровю. Одно з другим не схоже.

НОВИНКИ

— Календар. В середу: гр.-кат. Кира й Івана; рим.-кат. Пєлягії. — В четвер: гр.-кат. Петра і Павла; рим.-кат. Генрика.

— РОДИМЦІ! Присилайте фанти для дяківської лотерії! Купуйте льоси! Фанти належить посилати до канцелярії дяківської лотерії, Львів Коєрника ч. 36 на руки Вир. о В. Яцковського, гроші до Дирекції «Народної Торговлі», Львів, Ринков. Комітет.

— З Стрия пишуть нам: Тихо і незамітно, а тим успішнїше трудять ся наші Стрияни над двигненєм бойківської сторони. Від давна існувала там бурса для шкільної молодіжи і вивєла неодного бідного школяра «в люди». Руске касино громадить заєдно кружки рускої інтелігенції, крїпить їх духа і держить при собі. Філія товариства «Просвіти» несе безупинно світло правди і науки в ширшї маси народу. Хто заїде до Стрия, сєму впаде поневолі в очи простора каменїца в середмістю, де містить ся бурса. Але на тім не конєць. Завдяки енергії, патріотичному спочуваню і жертволюбности стрийських тихих патріотів — а є їх небогато — видвигнено на весні сєго року і «Народний Дім» яко центр, в котрім згромадить і розжїє ся з часом весь руский дух і вся патріотична діяльність стрийського підгір'я і Скільщини. «Народний Дім» витягнує вже майже під дах коштом яких 45 тисяч зр. В сїй будовї помістять ся всі інституції рускі Стрийщан: Касино, «Міщанська Бєсїда», Філія «Просвіти», Народна Рада і мабуть і задаткове товариство. На першїм поверсї збудовано дуже хорошу і простору салию для театральних представлень, всяких зборів і забав. Хто трудить ся, сєму вільно і забавитись охочо, щоби за забавою звязати душі в одну цілість і загірті до дальшої роботи в хосєн «Руси». Хто суть ті трудячі патріоти Стрийщини, не потребуємо казати, щоби не нарушити їх скромности. Впрочім, они звіснї нам всім.

— Комісія конкурсова для оцінки руских творів сценїчних відбула дня 8. с. м. під проводом члена віділу краєвого д-ра Верещинського і в присутности д-ра Д. Савчака своє засіданє, на котрім перевєдено обширну дискусію над вартостію 13-ти надісланих творів. Комісія узнала одноголосно 10 з надісланих творів за цілком невідповідні ані під зглядом літературним, ані сценїчним. Одноактову комедію «Поводатар» узнано для сценїчного представлення за відповідну, однак не предложено єї до преміюваня, бо она не відповідає вимогам конкурсу; проте передано єї «Рускій Бєсїді» до евєнтуального за-

купна. З уваги що-до вартости драми «Пристрасти», ріжнилися погляди членів комісії, прочитано її перед комісією, потім орекла она одногосно по переведеній обширній дискусії, що драма «Пристрасти», яко історично-побутова картина, в якій змальовують ся відносини Молдавян до Українців, є вправді цінною задля своїх літературних і до читання дуже надобить ся, однак умовам конкурсу не відповідає. Вкінці переведено вичерпуючу дискусію над драмою «В народі» і висказано одностайно, що хоч она заслугує на більшу увагу, однак з причини значних хиб не мож і її признати премії. Наслідком того орекла комісія, що не може жадному з сценічних творів надісланих на конкурс, признати якої небудь премії, а рівночасно ухвалила розписати новий конкурс з речинцем до кінця серпня 1901 року.

— **Браво др. Кербер!** На днях веліло міністерство виеспедіювати курьерским поїздом і даром пастора Брайніха до саскої границі за те, що сей отчик на довірочних зборах в моравскім Берні розвів агітацію на тему *Los von Rom*.

— **Задля лихої ноти.** Вчора о 4 год. рано повісив ся в позуїтскім парку у Львові ученик IV кл. гімназійальної, Герман Давид Рапст. Коли огородники побачили его висячого на дереві, він вже не жив. Причиною самоубійства був лихий вислід класифікації дената.

— **Др. Ебенгох виграв справу.** Державний трибунал узнав оправданим систоване ухвали ради міста Лінцу через д-ра Ебенгоха яко маршалка краю, котра то ухвала хотіла в Лінцу одну улицу присвятити пам'яті Бісмарка.

— **Пан Моріц Арбайтель-Доннеркайль,** соціальний демократ для гешефту і великий опікун робітників, погрозив був недавно міській раді в Штаер, що він уживе проти неї таких аргументів «з улицы», яких ужили соціальні демократи колись проти гр. Баденго. Окружний суд в Штаері, перед котрим опинила ся погроза Моріца, увільнив жидка від вини, кажучи, що ся погроза була висказана лише на вітер. Рада міська рекурвала від сего засуду до найвишого трибуналу і оноді засудив трибунал пана Moriz-leben на місяць арешту.

— **Жива чи мертва?** Минулої пятниці о 7 год. вечером, до долішного костела св. Карла Бормея при ул. Холодній в Варшаві принесено мощі одної жінчини, жени якогось ремісника. Похорони покійної мали відбутися другого дня. Коли люди розійшли ся і костел замкнуто, нараз діти, що заглядали через віконце до ввнутра костела, счинили крик, що в костелі хтось лишив ся і кличе о поміч. Прибув сейчас палмар, вітворив костел і ще з кількома людьми обійшов всі закутки, але коли нікого не найшов, замкнув его знова. Була се саме пора, коли з фабрик вертали робітники. З цікавості прибували все нові зрітелі на подвірє костела, товпи зросли до тисячій людей. Вість, що померша кличе о поміч в костелі, одних затревожила других заінтересувала, а розважніших розсмішила. Вість рознесла ся по місті та дійшла до родини покійної. Сейчас явив ся її муж, родичі та свояки і зажадали вітвореня костела. Коли їх прошеню задоситьчужино і відкрито віко домовини, мертва лежала як передше ні ворухнувшись. Тимчасом сплетні росли та розносились по цілім місті. Щоби успокоїти занепокоєну публіку, прикликано двох лікарів, котрі разом з парохом, циркулярним комісаром і поліцією війшли до костела і вітворили домовину. Показало ся, що померша улягла вже людському призначеню на сім сьвітї, в мощах наступив розклад. Сему довго ще не вірили зібрані товпи народа та до пізної ночі облягали костел.

— **Цілюща вода.** В місцевости Алянїє, провінції Баядоз в Іспанії, находить ся купелеве заведе. Одно з тамошних цілющих жерел має незвичайну власність: его вода лічить дуже успішно недуги нервів і серця, що повстають головно в наслідок нещасливої любови. Для лічення того рода недуги не було ще купелевого місця. Дперва в остатних літах почали частійше заїздити матери з молодими дівчатами до Алянїє, щоби лічити їх серцеві примхи. Случай успішного лічення в тім заведено є дуже часті. Др. Регіра в остатім справозданю з діяльности сего купелевого заведеня подає таку подію: Між іншими приїхала до Алянїє на ліченє одна 17-літна дівчина з Севіллї, брунетка, дуже нервова, котра по супереччі з нареченим так его зненавиділа, що на саму згадку про него діставала серцевих нападів. Взагалі дівчина проявляла багато нездорових знамен: не хотіла їсти, по ночах будила ся та бесїдувала сама зі собою, а вкінці попала в стан пригнобленя, що граничив з меланхолїєю. Але вже по вісьмох днях лічення недуга почала уступати, апетит і сон повернули, а по шістьох тижнях загінвана Іспанка дарувала провиню своему нареченому і... вийшла за него заміж. Се діяло ся перед трема роками і за той час др. Регіра мав спосібність пересвідчити ся, що обов дуже щасливо зі собою жиють. Si non e vero...

— **Танож перепона.** Коло Мільгавзен, в Альза-

цації, приключило ся, що кілька залізничних поїздів мусіло станути в дорозі в наслідок... що стонози обїсли мільярдами залізничі шини. Через кілька ночій з ряду вилазили сі малі звірятка з під каміня і на просторони 1 кілометра обїдали залізничий шлях та перебували там аж до 8 год. рано, перепинаючи їзду.

— **Бійки на ножі.** Генерал-губернатор кн. Імеретинський в виду частих бійок на ножі в остатних часах заборонив носити при собі ножі. Розпорядженє постановляє, що кождей, при кім без видимої потреби найдуть ніж, буде покараний гривною до 500 рублів або ввзницею до 3 місяців.

— **Садівництво.** Продукція овочів стоїть у нас ще дуже низько. Коли глінемо на весні на сади по містах і селах, то аж серце радує ся, що всюда покрили ся дерева білим килимом цвітту. Та не так представляє ся річ, коли прийде пора збираня овочів. Тоді розчарувати ся можна, як побачимо, що з сих білих цвіттів зібрано самі дички-квасниці, нездатні до нічого, хіба безрогам на поживу. Так отже сад, що міг би нести величезні доходи нашим селянам та міщанам, представляє мінімальну ціну, ба навіть страту, бо крім холоду та кількох твердих овочів що другого року не приносить більше нічого. Виїмково лишень можна стрітати де-не-де по садах лучіші овочеві дерева, але й то лишень у тих, що мають менші левачи коло домів, уміють цінити їх вартість, та засаджують на них щепки, з яких овочі приносять більший дохід, як нераз иньшому морговий сад зі самими дичками. Запобіжанє овочів зростає в остатних часах до незвичайних розмірів і то не лишень у нас в Австрії, де садівництво стоїть низько, але в Німеччині, де оно вже дуже розвинуло ся. Пригляньмо ся, кілька овочів спроваджено в минулім році до Німеччини: яблук за 33 мільони марок, грушок за 10 1/4 м. м., сливок за 11.7 м. м., вишень за 1.8 м. м., а ягід за 2.2 м. м. Німці отже самі видають на спроваджені овочі 69 мільонів марок в однім році, мимо того, що там садівництво сильно розвинуло ся. Неодн мільон міг би вплинути і до нас, та лишень в тім біда, що за наші квасниці не дасть чужинець ані сотика. Буває знов і так, що й на квасницях можна заробити також мільони, але до сего треба французкої голови, щоби робити з квасниць отец, а з отцу шампаня. Лишім се для иньших, а самі возьмім ся до заведеня шляхотних дерев овочевих, а се принесе нам в чесний спосіб немалі доходи.

— **Ц. к. Дирекция залізниць державних** оповіщує:

Дня 30. червня с. р. отворено в окрузі ц. к. Дирекції залізниць держ. в Пільзні локальну залізницю Пільніц-Шембах зі стациями Пільніц, Соос, Вільдштайн, Фліссен-Гросльог, Найкірхен-Брондорф і Шембах для загального руху, а перестанок Уатер-Шембах для руху особового і обмеженого пакункового. Перевіз артикулів вибухових виключений.

— **Дрібні вїсти.** Розпорядженєм міністерства просвіти, школа красних штук в Кракові перемінила ся на Академію красних штук. — Сенат Ягйлонського університету ухвалив додатково наділати міністра скарбу п. Бен-Баверка почесним докторатом. В львівській касі щадничій дійшли вчора вкладки до квоти 34 мільонів эр., отже о 2 мільони більше як перед катастрофою. — Селянин Василь Бідунь і Никола Васильків, оба з Княгинич, повіта рогатинського, добували дня 4. с. м. каміне в двірскім ломі каміня. При тій роботі урвала ся велика грудка каміня і піску та засипала їх і убила на місці. Мимо скорої помочи лікарської, не можна вже було їх відратувати. Слідство в сій справі веде ся. — Дня 28. червня упав на млинівки побіч Прута в Замулінцях, повіта коломийського, тамошний селянин Андрій Івасюк, що нездужав на хворобу, звану падавкою або хворобою св. Валентія, і утопив ся.

— **В товаристві «Академічна Громада»,** як вже свого часу було оголошене в часописях, завязалась *Комісія інформаційна*. Цілю єї помагати товаришам випукувати лекції та всякі иньші занятя, як також уніляти ім ріжних інформацій так в справах університетских, як і громадских. Вже від давна давалась відчувати у нас недостача такої комісії, бо неодн з товаришів бідував без занятя, хоч саме такі були до роздачі, але так одна як і друга сторона не мали куди звернутись о посередництво. Тому пригадуємось ще раз рускій публіці, бо лиш при єї помочи будемо могли сповнити вповні тепер на ферії відповідних інструкторів, так можуть звертатись до комісії, а она постарась поручити як найвідповідніших. Тим ошадять собі заходу і стануть в пригоді тим, що потребують занятя. Просимо проте звертатись ввирост до комісії інформаційної в тов. «Академічна Громада» улица Академічна ч. 8. — Комісія відповідає лиш тим, що пришлють марку або кореспонденційну карту на відповідь: За Заряд: *Богдан Гузар*, студ. прав; *Павло Чайківський*, студ. філ.

Посмертна оповідка.

О. Діонизий Ареопагіта Еліясевиц, парох в Чабарівці, гусятинського дек., упокоїв ся на удар серця дня 7. с. м., в 56. році житя, а 28. св'яченства. В. с. п.!

О. Іван Менциньский, завідатель парохії Звиняча, затварницького деканата, упокоїв ся 2. с. м. по довгій недузї в дрогибицкім шпиталі в 30. році житя, а 4. св'яченства. В. с. п.!

Наука, штука, література

— **Літературно-Науковий Вістник** за липень 1900 року, книжка сема містить: «Пан Падура», поема М. Чернявського. — «На заводі», нарис Ів. Степенка (I-II). — «Образки з гуцульського житя», Марка Черемшини: III. Основини. — «Нариси В. Кравченка»: I. Чому? — «Перехресні стежки», повість І. Франка (XXIX-XXIII). — «Старчача гульня», кантата Роберта Борса, переспів Павла Грабовського. — «Із оповідань Жана Рішпена»: III. Жертва науки, IV. Вимушене, V. Майстерний злочин. — «Із циклю «сім легенд» Готфріда Келлера»: I. Марія і монахиня, II. Легенда про танець. — «Карпенко-Карий (Іван Тобилевич)», Юрія Кміта. — «Народній театр», Б. Грінченка. — «Із чужих літератур»: «Воскресеніє» Л. Толстого, нап. Евгеній Деген. — «Хроніка і бібліографія».

Генрик Ібсен: Як ми мартві воскреснемо. Драматичний епілог у трьох актах, переклад Антін Крушельницький. Львів 1900. Накладом Товариства «Академічна Громада». Ціна 1 К, для передплатників «Молодої України» 60 сот. Набути можна в тов. «Академічна Громада», у Львові ул. Академічна ч. 8.

— **Дзвінок,** ч. 13. з 5. липня с. р. Зміст: Медведик. — Офери, казка. — Чом (стих). — В ніч під Івана Купайла. — Омелько-стрілець. — Дрібне. Теперішня адреса Редакції: Львів, ул. Вагилевича, ч. 1. П. п.; Адреса Адміністрації ул. св. Софії ч. 9а.

Телеграми.

Відень, 10. липня. Після телеграфічного донесеня з корабля «Зента» висіло до тепер всего 20.000 війска в Таку і Тіентсінї. Цісарева покинула Пекін.

Кільонія, 10. липня. Східно-азійська ескадра панцирних кораблів відплила вчора по полудни в присутности цісаря Вільгельма, кн. Генрика пруского і дуже численної публіки.

Йокогама, 10. липня. Правительство рішило побільшити число своїх війск в Китаю до 23.000, а коний до 5.000.

Берлін, 10. липня. Удїлене Япанії мандату для примиреня Китаю єз німецької стороны найправдоподібніше виключеном.

Льондон, 10. липня. Після депеш з Нанкінґ, злучені війска япанські і російські виправили ся на Пекін. Китайців, які їм заступили дорогу, мали побити на голову. Межи кн. Чінгом а Туаном повстав роздор. Кн. Чінг хоче злучитись з Европійцями против кн. Туана.

Льондон, 10. липня. В палаті громад заявив Бродрік, що з кінцем сего тижня прибудуть до Китаю англійські війска з Індий.

Рим, 10. липня. Призначений до Китаю відділ війска числить 1882 вояків. Час відїзду ще не означений.

Берлін, 10. липня. З Таку доносять під днем 7. липня. Вчора прибув сюди американський пароход з 1200 людьми, а нині французский з 1400 людьми і батерією полевих пушок.

Триест, 10. липня. Англійська ескадра Середземного моря, під командою генерала Фішера прибула сюда вчора і дізнала дуже симпатичного принятя так зі стороны населеня, як і морских та політичних властей.

Інсбрук, 10. липня. В тирольских горах, так само як і в Альпах падає сніг. Температура знизилась до + 4.

Брукселя, 10. липня. Сюда надійшла депеша з Шангаю, яка доносить на підставі інформацій одного з китайских дневників, що війска князя Чінґа прибули до Пекіну, аби достарчити живности Европійцям та охоронити їх перед повстанцями.

Помимо що вовна і розгар подорожіли о 30% — продає поки старчить, ковдри і матеріци по давних низьких цінах лише спеціалєва робітня і маґазин постели
28-30 **ЙОСИФ ШУСТЕР**
Львів, Коперника ч. 5. Цінники даром.

Малий фейлстон.

БОГДАН ЛЕПКИЙ.

СТРИЧКИ.

З ВЕСНОЮ.

I.

На голові рута і калина
І лице румяне як малина,
Сяє сонцем ясним, променистим,
Віддихав воздухом перлистым
І любуєсь небом синим, чистим.

Так летить, летить понад землею;
Стада птахів надлітають з нею:
Бузьки, вільги, дрозд із соловієм,
Що найкрасше з всіх співати вміє,
Як лиш вірка над лісом затліє.

А за нею журавлі ключама
Попід небо тягнуть, над полями,
Над полями дрібними, вузькими,
Що упились слезами гіркими —
І співують спів сумний над ними.

А там — в дали — за гори — за гаю
Сіра пташка спішно надлітає,
Сіра пташка, жайворонок милий;
Орачеви додає він сили,
Додає му з ранка, до могили.

На голові рута і калина
І лице румяне як малина —
Гей, чи чули люди! Вийдіть з хати,
Вийдіть з хати, весну зустрічати,
Долі-щастя у неї благати!

II.

Гей весно, весно, ти наша мати,
Розповідж, чого нам в тебе ждати?
Чи то щастя, того щастя, долі,
Щоб родилось збіже в нас у полі,
Щоб минали злидні нас і болі?

Гей весно, весно, ти наша мати,
Розповідж, чого нам в тебе ждати?
Чи любови і згоди і волі,
Тої волі, волі золотої,
Що солодить жита важкі бої?

А ми щастя з роду не зазнали,
Долі-волі в очи не видали,
Хиба дай нам, весно наша мила,
Того гарту духа, тої сили,
Щоб ми нею всю біду побрили!

ЧАР ПІСНИ.

Я видів і... В сріблених рос короні
В ніч місячну ішла по трав пахучих фали,
Проміне місячне клалось на білім лоні,
І маків цвіт горів в її долоні,
Предивним блеском очи в неї с'яли.

Я видів і... В жарке полудне днини
Ішла по стернях острих, понад поле;
Пшеницю мати жне, вна сторожить дитини,
Втішає серце, що в розпуці гине
І веселять надією в недоли.

Я видів і... Йде буря понад гаєм,
Реве, лютує вихор, грім гуркоче,
Столітні дуби рве, з корінем вивертає,
А вна спокійно так по блискавках ступає,
Мов в бурі тій світ обновили хоче.

Я видів і... Втішалось мое око
Гармоньєю красок, мелодією мови,
І дух за нею гнав високо та високо,
Де не доходить слух, не долітає око,
Де з людських рук падуть жита важкі окови.

Я видів і... Та лиш хотів збагнути
Єї єство предивне, любі чари,
По людски забажав побачити, почути,
По людски до грудий, до серця пригорнути —
Втікала як той сон, як привид крилась в хмарі.

ПАМ'ЯТИ МИХАЙЛА НОВИЦЬКОГО.

Єго душа була як тая срібна ліра,
Чутка на всякий звук веселий і тужливий;
Чутка на вітру рев осінний, галасливий,
На птахів спів і шум легонького зефіра.

Єго душа була як тая срібна ліра;
В ній відгомін найшов і той, що жив щасливий,
І той, що долю гнав як звирину мисливий;
Дігнав єї і впа, втеравши сил не міра.

Єго душа була як тая срібна ліра,
Чутка на людський біль і радість і розпуку,
І на сердечний сміх і на душевну муку,
А прим у ній вела: любов, надія, віра,
Чомуж, коли чути пробралась повна міра
Він втих? чи втих на все, без відгомону, звуку?

— РІК ЗАСНОВАННЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Вєч. Духовєньству і всім вірним Впреосв. Митрол. і Преосв. Еп. **Ординариатам** всіх трєх епархій, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарскі знаряди, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках **против шкід огневих.**

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1899 вносьть:

Фонд резервовий	245.814 кор. 52 сот.	} 486.145 кор. 92 сот.
Резерва премій	148.480 „ — „	
„ спеціальна	1.084 „ 80 „	} 92 сот.
Фонд основний	72.000 „ — „	
„ емеритальний	18.166 „ 60 „	

Тарифи »Дністра« дуже умірковані, услія обезпечень корисні, а шкоди ліквідують ся безпроволочно. До кінця 1899 року вносьли вишлачені шкоди 1,669.565 кор. 38 сот. Поліси »Дністра« приймає **Банк краєвий і Каса ощадности** у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Снятині, Городенці, Теробовлі і Заліщиках при позичках гіпотечних.

На жите можна обезпечитись через »Дністеръ« в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористнійші услія, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квіти в рускєм язичі. Зголошеня о уділенє агенцій в окрєстностях, де нема близько агентів »Дністра«, приймає ся. »Дністеръ« виплатив агентам по конець 1899 р. провізії 216.714 корон.

Львів, ринок ч. 10. (дім »Просьвіти«).

Інформації і посередництво до заключєня **ОБЕЗПЕЧЕНЬ ЖИТЄВИХ** в найкористнійших комбінациях.

Позички виді і вилучєня членів Тов. взаїмн. обезп. і взаїмн. »Дністеръ« на 5 1/2% і 1% додатку на кошта адм.

Товариство взаїмного кредиту

„ДНІСТЕРЪ“

стоваришенє з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10 (дім »Просьвіти«).

уділяє позички за оплатою 5 1/2% і 1% додатку на кошта адміністраційні, властителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відповідних ручителів або за інтабуляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на першєм місці, до сплати в ратах на 3 до 10 літ. Сьвященники, не посідаючі реальностей, мусять крім поруки двох ручителів предложити єше полісу житєву; обезпечитись можна через »Дністеръ« в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові після всяких можливих комбінаций.

Згадає Товариство приймає вкладки до опрєцентования від членів і третих осіб по 4%.

Удїл членський вносьть 50 кор., списове 2 кор.

Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в »Дністеръ«.

Інформації уділяє Дирекция листовно або агєнти Товариства взаїмних обезпечень »Дністеръ«.

Артистичне заведеє ритовничє малярства шильдів. відливаня, таблиць, виріб печаток кавчукових і великий вибір кавчукових друкарєнь

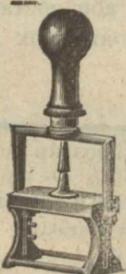
Генрик Шапіра

Львів, ул. Копєрника ч. 3 (побіч антики Вл. Міколаяша).

Виконує дуже красно всїлякі роботи, а іменно: печатки кавчукові і металеві для громад і урядів парохіяльних. Шильди мальовані на шклі, дереві, блясї та полотві. Всїлякі лякерования, позолочуваня хрєстів. Таблиці і шильди лянї з ріжних металів, таблиці нагробні і назви улиць, числа на доми.

Гравури на металю та дорогих камях, печатки, штанци, відзнани, букви, монограми, герби і гузики до упряжи та ліберії. Марки печатковї, бляшки шпунт. для броварів. Нумератори і стемплї на датум. Обцяги до пльомб, шабьони. Краска до печаток та хемічна краска до білизни!

Цінники даром і франко.

Вєілякі
КУПОНИ
вильосовані
цінні папері
виплачує без потрученя провізії або коштів
Контора виміни
ц. к. упр. галл. акц.
БАНКУ
Гіпотечного.